

Stockholms
stad

Årsrapport 2013

Utbildningsnämnden

Rapport från Stads-
revisionen

Nr 30, 2014

Dnr 3.1.2- 66/2014

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Till
Utbildningsnämnden

Missiv

Revisorerna för utbildningsnämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2013. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för utbildningsnämnden.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2014-06-30.

På revisorernas vägnar

Bengt Leijon
Ordförande

Maria Lövgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att utbildningsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att fullmäktiges övriga verksamhetsmål i huvudsak uppnås.

Grundskolor i stadens egen regi uppnår flertalet av fullmäktiges och nämndens mål för kunskapsresultat. Jämfört med föregående år är resultaten bättre eller oförändrade. Det finns dock stora variationer i kunskapsresultat mellan skolorna. Gymnasieskolan uppnår delvis uppsatta mål och resultaten innebär en mindre försämring jämfört med föregående år.

Genomförd granskning visar att det kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år har utvecklats på ett positivt sätt. En granskning av stadens styrning av lokalförsörjningen pekar på fortsatt behov av att utveckla samverkan mellan utbildningsnämnden och SISAB för att uppnå en effektivare planeringsprocess.

Intern kontroll

Nämndens interna kontroll bedöms i huvudsak som tillräcklig. Nämnden har en tillfredsställande uppföljningsstruktur av ekonomi, verksamhet och kvalitet. Några väsentliga utvecklingsområden har dock identifierats.

I granskningar av interna kontrollen i olika delar av verksamheten har vissa brister identifierats, bl.a. ofullständiga eller obefintliga riktlinjer och rutiner. Bristerna är dock inte av den omfattningen att de påverkar den sammanfattande bedömningen.

Bokslut och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Innehåll

Årets granskning	1
Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
Intern kontroll	6
Bokslut och räkenskaper	8
Uppföljning av tidigare års granskning	8
Bilaga 1 - Bedömningskriterier	1
Bilaga 2 - Årets fördjupade granskningar och projekt	1
Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer	1

Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De fördjupade granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i *bilaga 2*.

En uppföljning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 3*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden 21 mars 2013 i samband med genomgång av 2012 års granskning och avstämning inför år 2013.

Granskningen har genomförts av Maria Assarsson vid revisionskontoret samt Karin Jäderbrink vid PWC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Sammantaget bedöms att utbildningsnämnden i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och fullmäktiges verksamhetsmål utom ”Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten” uppnås helt. Genomförd granskning visar att det kommunala

uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år har utvecklats på ett positivt sätt. En granskning av stadens styrning av lokalförsörjningen pekar på behovet av att utveckla samverkan mellan utbildningsnämnden och SISAB. Nämnden och bolaget behöver komma överens om hur SISAB i enlighet med budgetbeslut kan ges ökade möjligheter att aktivt delta i planeringsarbetet av utbyggnaden av skolor.

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2013:

Mnkr	Budget 2013	B o k s l u t 2 0 1 3			Budget- avvikelse 2012
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	15 845,8	15 789,9	55,9	0,4%	38,2
Intäkter	1 825,3	1 766,3	-59,0	3,2%	-49,6
Verksamhetens nettokostnader	14 020,5	14 023,6	-3,1	0,0%	-11,4
Avskrivningar	56,1	53,6	2,5	4,4%	-0,7
Internräntor	4,4	4,2	0,2	4,5%	1,2
Driftbudgetens nettokostnader	14 081,0	14 081,4	-0,4	0,0%	-10,9
Justerat netto, efter resultatöverföringar		14 080,9	0,1	0,0%	0,5
Investeringsplan					
Utgifter	70,0	54,2	15,8	22,5%	30,0

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall netto efter resultatöverföringar avviker med 0,1 mnkr i förhållande till budget. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig sett till nämnden totalt. Ingående resultatfonder uppgick till 168,4 mnkr och utgående fonder till 167,9 mnkr.

Avvikelser finns inom nämndens totala utfall. Verksamhetsområdena grundskola och gymnasieskola har totalt sett inte hållit budget och det är i huvudsak skolor i den egna regin som står för underskotten. Inom förskolan och nämnd/övergripande har reservationer gjorts för att täcka underskott inom andra delar av verksamheten. Ett stort överskott redovisas för nämnd/övergripande, och är till en del av budgetteknisk natur.

Grundskolorna i egen regi redovisar underskott på totalt 115 mnkr före fonder som till del har kunnat täckas av grundskolestabens re-

serv på 62 mnkr. Av nämndens 118 resultatenheter redovisar drygt hälften underskott. Resultatenheterna har disponerat 37,7 mnkr av upparbetade fonder. Av nämndens 20 anslagsenheter redovisar 13 underskott. Enligt nämndens redovisning förklaras underskotten av att skolorna inte anpassat sin organisation utifrån årets budgetförutsättningar. Enheterna har inte haft en tillräcklig beredskap i sin planering för de förändringar i socioekonomisk resurstilldelning som tidigare beslutats men som haft full effekt år 2013. Detsamma gäller beslutade förändringar för elever med omfattande särskilda behov. Vissa skolor har också vikande elevunderlag pga. ökad konkurrens från friskolor.

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar ett totalt underskott på -60 mnkr före fonder. Till en del har underskottet kunnat täckas av reserverade medel och andra överskott inom gymnasiestaben. Av 14 resultatenheter redovisar 9 underskott. Av 15 anslagsenheter redovisar 11 underskott. Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna på att skolorna inte har anpassat verksamheten till det vikande elevunderlaget. Totalt sett har antalet elever minskat 2013, men procentuellt har minskningen varit större inom den kommunala gymnasieskolan.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Verksamhetens resultat

Revisionskontoret bedömer att nämndens resultat för 2013 i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse samt på de fördjupade granskningar som revisionskontoret har genomfört under året.

Samtliga mål och uppdrag har avrapporterats. Avvikelser har analyserats och kommenterats. Verksamhetsberättelsen ger i allt väsentligt en rättvisande bild av de verksamhetsmässiga resultaten.

Nämnden har bidragit till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål. Fullmäktiges verksamhetsmål utom ”Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten” uppnås helt. Sistnämnda mål uppnås delvis. Bl.a. har målet för sjukfrånvaron uppnåtts delvis. Sjukfrånvaron är också högre än föregående år. I enlighet med nämndens föreläggande från arbetsmiljööverket pågår arbete med att se över organisation och administration runt lärararbetet.

Kommunala grund- och gymnasieskolan

Grundskolan redovisar måluppfyllelse för flertalet av fullmäktiges och nämndens indikatorer som mäter kunskapsresultat i åk 3-9. Målen för ”andelen behöriga till nationella program” och ”genomsnittligt meritvärde” i åk 9 har delvis uppfyllts. Resultaten 2013 är bättre eller oförändrade jämfört med föregående år. Det finns dock betydande skillnader i kunskapsresultat mellan skolorna. Positivt är att resultatförbättringen framför allt har skett i skolor med mindre gynnsamma förutsättningar. Någon positiv trend går dock inte att utläsa eftersom resultaten fluktuerar mellan åren. Nedan redovisas indikatorer för åk 9 och jämförelser mellan åren 2011-2013.

Åk 9 Kommunala grundskolan: Utfall 2013 med jämförelser 2011-2012

Indikator	Årsmål 2013	Utfall 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Andelen behöriga till nationellt program (KF)	87,0	87,4	85,9	88,0
Andelen som nått målen i samtliga ämnen (KF)	77,0	75,2	74,6	77,0
Genomsnittligt meritvärde (UN)	225,0	222,4	221,9	223,7

Gymnasieskola når delvis uppsatta mål för kunskapsresultaten. I jämförelse med föregående år har resultaten försämrats något. Nedan redovisas indikatorer med jämförelser mellan åren 2011-2013.

Åk 3 Kommunala gymnasiet: Utfall 2013 med jämförelser 2011-2012

Indikator	Årsmål 2013	Utfall 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Andelen med minst G i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut exkl. IV (KF)	69	68	68	66
Genomsnittligt betygspoäng för elever med slutbetyg exkl. IV (UN)	15,5	15,0	15,1	15,2
Andelen elever med slutbetyg inom 4 år exklusive IV	-	82	84	81
Andel elever med högskolebehörighet	-	89	89	89

Resultat från elevundersökningen inom den kommunala grund- och gymnasieskolan visar att målen för att eleverna ”har ett reellt inflytande över, ansvar för och förståelse för sitt eget lärande” delvis uppnåtts. Mål för ”trygg i skolan” har satts högt och har uppnåtts inom grundskolan och delvis inom gymnasieskolan. När det gäller ”lugn och studiero” på lektionerna har grundskolan uppnått målen medan gymnasiet delvis har uppnått sitt mål. Målen för ”lugn och studiero” på lektionen har dock satts på en låg nivå (46-60%).

Skolinspektionens tillsyn

Skolinspektionen har under året granskat alla grundskolor, grundsärskolor och fritidshem. Av huvudmannarapporten som kom i februari 2014 framgår att många elever ges en utbildning som håller hög kvalitet. Det finns dock brister vad gäller mottagandet av nyanlända och bl.a. gäller det studiehandledning på modersmålet. Vidare framgår att det systematiska kvalitetsarbetet bättre behöver inkludera fritidshemmen och grundsärskolan. På övergripande nivå saknas kunskap om måluppfyllelsen inom fritidshemmen och grundsärskolan.

Skolinspektionen granskade samtliga gymnasieskolor under 2012. Nämnden har svarat skolinspektionen i september 2013 och redogjort för vilka konkreta åtgärder som vidtagits eller planeras. De områden det gäller är bl.a. brister i organisation och utformning av introduktionsprogrammen och särskilt stöd.

Fördjupade granskningar

Revisionskontoret har genomfört granskningar av dels stadens arbete med kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år dels styrning av lokalförsörjningen.

När det gäller det kommunala uppföljningsansvaret har utvecklingen varit positiv. Uppföljningsarbetet har förstärkts genom att arbetsmarknadsnämnden har fått det primära ansvaret för uppfölj-

ningen av ungdomarna. Fler ungdomar nås och får individuella insatser hos arbetsmarknadsnämnden (jobbtorg) eller utbildningsnämnden (skolslussen).

En granskning av stadens styrning av lokalförsörjningen pekar på fortsatt behov av att utveckla samverkan mellan utbildningsnämnden och SISAB för att uppnå en effektivare planeringsprocess.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Den interna kontrollen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedömer vi att nämndens interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig. Några väsentliga utvecklingsområden har dock identifierats. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår att det finns vissa brister i nämndens system för intern kontroll och i vissa rutiner. Noterade brister bedöms dock inte påverka den sammanfattande bedömningen av nämndens interna kontroll.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2013 och bedömer att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. Revisionskontorets fördjupade granskning avseende resursfördelningen visar dock att nämnden behöver utveckla sin uppföljning av hur den socioekonomiska tilldelningen används.

Årets uppföljningar har identifierat ekonomiska problem inom grundskolor och gymnasieskolor i egen regi. Nämnden har genomfört åtgärder för att komma tillrätta med budgetavvikelserna genom att upprätta handlingsplaner för berörda skolor. Inom gymnasieskolan pågår omstruktureringar med hänsyn till det vikande elevunderlaget. Fårsta gymnasium kommer att läggas ner under 2014. Beslut om anställningsstopp har också tagits inom gymnasieskolan.

Det finns 35-40 grund- och gymnasieskolor som har en budget i obalans vid ingången av år 2014. Åtgärder för dessa skolor fortsätter. Revisionskontoret bedömer att tillräckliga åtgärder har vidtagits.

Nedanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året. De budgetavvikelser som finns på kostnads- och intäktssidan mellan tertial 2 och bokslutet beror framför allt på att kostnaderna för lönerörelsen och lokal-kostnaderna överskattades i tertialrapport 2. Vidare beräknades en omslutningsförändring för högt, som har påverkat avvikelserna för så väl kostnader som intäkter med 59 mnkr.

Mnkr	Tertial- rapport 1 2013	Tertial- rapport 2 2013	Bokslut 2013	Avvikelse T2 – bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	15 877,2	15 954,7	15 789,9	164,8	1,0%
Intäkter	1 779,6	1 816,6	1 766,3	50,3	2,8%
Verksamhetens nettokostnader	14 097,6	14 138,1	14 023,6	114,5	0,8%
Avskrivningar	49,0	47,2	53,6	-6,4	19,9%
Internräntor	10,2	9,9	4,2	5,7	57,6%
Driftbudgetens nettokostnader	14 156,8	14 195,2	14 081,4	113,8	0,8%
Justerat netto, efter resultat- överföringar	14 116,6	14 137,3	14 080,9	56,4	0,4%
Investeringsplan					
Utgifter	59,2	54,0	54,2	-0,2	0,6%

Revisionskontorets granskning av nämndens system för intern kontroll visar att nämnden har ett system för internkontroll som uppdaterats 2013.

I enlighet med stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS) har nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys av processer och mot kommunfullmäktiges mål. Nämndens internkontrollarbete under 2013 har dock haft fokus på risker i de administrativa processerna medan risker i verksamhetsprocesserna hanterats inom ramen för kvalitetssystem och resultatdialoger. Enheterna har inte involverats i risk- och väsentlighetsanalyserna. Revisionskontoret har tidigare rekommenderat nämnden att involvera enheterna i arbetet och att bredda internkontrollarbetet till att omfatta både ekonomi och verksamhet. Nämnden har i sitt arbete med risk- och vä-

sentlighetsanalysen som grund för internkontrollplanen 2014 gjort flera förändringar i den riktning som revisionskontoret rekommenderat.

De kontrollområden som finns upptagna i 2013 års plan har i stort genomförts. När det gäller löneutbetalning blev antalet enheter som kontrollerat färre än planerat.

Revisionskontoret har genomfört granskningar avseende interna kontrollen i rutiner vad gäller lönehantering, fakturering för interkommunala ersättningar, anläggningstillgångar, kontoanalyser, skolornas post- och diarierutiner, utbetalning av skolpeng och kontroll av bisysslor. I granskningarna har vissa brister noterats, t.ex. ofullständiga eller obefintliga riktlinjer och rutiner, men de är inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar bedömningen av nämndens totala interna kontroll. I syfte att förbättra rutinerna har rekommendationer lämnats, även i granskningar där nämndens interna kontroll har bedömts vara tillräcklig, se bilaga 2.

Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de fördjupade granskningar som genomförts under året.

Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 3*.

Revisionskontorets uppföljning visar att nämnden har beaktat revisionens rekommendationer. I några fall pågår ett arbete med den inriktning revisionen rekommenderat.

Bilaga 1 - Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Bilaga 2 - Årets fördjupade granskningar och projekt

Fördjupade granskningar och projekt under perioden april 2013 – mars 2014

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år (nr 9 2013)

Granskningen syftar till att bedöma om staden har en ändamålsenlig uppföljning av ungdomar 16-19 år som varken arbetar eller studerar. Granskningen är en uppföljning av en tidigare granskning. Fullmäktige har beslutat om en ny organisation och förtydligat ansvarsfördelningen inom staden. Arbetsmarknadsnämnden, som nu har huvudansvar för den uppsökande verksamheten, har byggt upp en ändamålsenlig organisation och rutiner för sin verksamhet. Den uppsökande verksamheten har intensifierats och betydligt fler ungdomar nås idag jämfört med tidigare. Fler ungdomar får också individuella insatser hos arbetsmarknadsnämnden (Jobbtorgen) eller utbildningsnämnden (Skolslussen). Det finns dock ett antal ungdomar som inte nås. För att nå ännu fler bör samverkan med socialtjänsten utvecklas. Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden rekommenderas att planera för uppföljning av vilka resultat som uppnås genom de individuella insatser som görs för att motivera ungdomarna tillbaka till studier t ex via jobbtorgsplatser med studier och praktik.

Styrning av lokalförsörjningen (nr 2 2014)

Granskningen syftar till att bedöma om staden har en ändamålsenlig styrning av lokalförsörjningen utifrån kriterier i stadens budget 2013 samt berörda regelverk. Granskningen visar att verksamheterna upplever att det finns en otydlighet i stadsledningskontorets roll som samordnare, både vad gäller innebörden av samordningsansvaret och inom vilka frågor stadsledningskontoret ska involveras. Därtill har framkommit att strukturen kring planering, samordning och samverkan mellan berörda nämnder i lokalförsörjningsprocessen är ett utvecklingsområde. Ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelse och nämnder/bolag anses dock tydlig.

Enligt intervjuerna bör samarbetet avseende planering mellan utbildningsförvaltningen och SISAB förbättras. Utbildningsförvaltningen sköter i stort sett planeringen på egen hand. Enligt budget

2013 ska SISAB involveras i planeringen. Vid intervjuerna har det framkommit att det saknas dokumenterade rutiner över ett sådant samarbete och tidplaner för planeringsskedet.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att staden bör utveckla styrningen av lokalförsörjningen gällande strategiskt stöd samt struktur för planering, samordning och samverkan. Utifrån budget för åren 2013 och 2014 kan utläsas att strategiskt stöd och ökad samverkan inom lokalplaneringen är viktiga områden att utveckla. Granskningen visar att dessa områden är fortsatta utvecklingsområden. Utifrån genomförd granskning rekommenderas att utbildningsnämnden och SISAB kommer överens om hur SISAB kan ges ökade möjligheter till att aktivt delta i planeringsarbetet av utbyggnaden av skolor.

Intern kontroll

Nämndens arbete med riskanalys och intern kontroll inom personal- och ekonomiadministrativa processerna

En granskning har skett med avseende om nämndens riskanalys och internkontrollplan för år 2013 beaktat säkerhet i system och rutiner inom det personal- och ekonomiadministrativa processerna.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens arbete med riskanalys och internkontrollplan inom granskade områden är tillräcklig, men ett antal förbättringsområden finns. Nämnden behöver i högre grad involvera enheterna i framtagandet av risk- och väsentlighetsanalysen och interkontrollplanen. Vidare bör genomförandet av kontrollerna ske löpande under året.

Lönehantering

En granskning har genomförts med inriktning på om det finns rutiner för löpande uppföljning och avstämning av löneutbetalningarna samt om s.k. nyckelkontroller före och efter löneutbetalning i enlighet med fastställd rutinbeskrivning.

Den sammanfattande bedömningen är att kontrollen är tillräcklig, men att ett antal förbättringsområden finns. En översyn bör göras av riktlinjer och rutiner i syfte att säkerställa att dessa är tydliga avseende vad som skall kontrolleras och tillvägagångssätt. Kontroll av att riktlinjer efterlevs behöver ske i högre utsträckning än idag.

Faktureringsrutiner – interkommunal ersättning

Granskningen har inriktats mot att bedöma om den interna kontrollen avseende avstämningsrutiner för fakturering/intäkter inom gymnasieskolan är tillräcklig.

Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen som inte helt tillräcklig. Tydliga och enhetliga riktlinjer för hantering av intäkterna bör tas fram. Vidare behöver system för interkommunala ersättningar utvecklas så att hemkommunen kan registrera på rätt programkod.

Kontoanalyser

Kontoanalys har genomförts i syfte att fånga upp avvikelser som kan ha ekonomisk eller förtroendekänslig betydelse. Avvikelser har noterats vad gäller förtroendekänsliga poster. Förvaltningen behöver säkerställa att syfte och deltagare, beslut samt korrekt momsavdrag görs.

Skolornas post- och diarierutiner

En granskning har genomförts med syfte att följa upp och bedöma om skolorna har ändamålsenliga post- och diarierutiner. Granskningen har omfattat två grundskolor och en gymnasieskola. En tidigare granskning har visat på brister i skolornas rutiner för anmälan av beslut enligt delegation till nämnden.

Den sammantagna bedömningen är att kontrollen av att skolorna har ändamålsenliga post- och diarierutiner inte är tillräcklig. Nämnden behöver försäkra sig om att personal som hanterar post- och diarierutiner får de kunskaper och den information som är nödvändig för att post- och diarierutinerna i skolorna ska utföras på ett korrekt sätt. Varje skola måste se till att de har rutiner som säkerställer att alla inkomna handlingar diarieförs och hanteras i enlighet med delegationsordningen. Vidare bör kontroll ske centralt av att alla skolor anmäler de beslut som fattats med stöd av delegationen till nämnden.

Nämndens resursfördelning

Revisionskontoret har gjort en fördjupad granskning avseende hur resurser tillförs skolan, om skollagens krav om lika villkor beaktas samt hur skolan följer upp användningen av den socioekonomiska tilldelningen.

Revisionskontoret bedömning är att nämnden fördelar resurserna i huvudsak utifrån lika villkor. Det finns vissa skillnader inom gymnasieskolan som dock hänger samman med det länsgemensamma samarbetet och den gemensamma prislista som finns för fristående skolor och elever som går i andra kommuner. Resursfördelningsmodellen är komplex och inte helt tydligt dokumenterad. Detta gör

att modellen inte är helt transparent, svår att kommunicera och följa upp.

Revisionskontorets granskning av hur skolorna följer upp användningen av den socioekonomiska tilldelningen indikerar att uppföljningen kan utvecklas och bli mer systematisk. Vidare är det oroande att skolor i utsatta områden kan begränsas i användandet av den socioekonomiska tilldelningen pga. att skolorna behöver kompensera för kostnader som är relaterade till t ex vikande elevunderlag.

Intern kontroll i utbetalning av skolpeng

En granskning har genomförts av om nämnden har en tillräcklig intern kontroll vid utbetalning av skolpeng till fristående förskola och grundskola.

Den samlade bedömningen är att nämnden i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll men behöver i vissa avseenden utvecklas. Revisionskontoret rekommenderar att rutinerna kompletteras med vilka kontroller som ska genomföras i utbetalningsprocessen och hur dessa ska dokumenteras. Vidare bör stickprovsmässiga kontroller göras av underlagen som lämnas in över antal barn i fristående grundskolor och förskolor. För att effektivisera rutinen för grundskolorna bör anordnarweb införas även inom grundskolan där underlaget digitalt godkänns och signeras.

Kontroll av bisysslor

En granskning har genomförts av nämndens uppföljning av personalens bisysslor för att bedöma om nämndens hantering överensstämmer med regelverk och med en tillräcklig intern kontroll.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens regler och riktlinjer är aktuella och kopplade till allmänna bestämmelser och LOU. Granskningen visar dock att det finns brister i efterlevnaden av riktlinjerna. Revisionskontoret rekommenderar att kartläggning av anställdas bisysslor bör ske regelbundet och att arbetsgivarens ställningstagande vid eventuell bisyssla dokumenteras.

Bokslut och räkenskaper

Anläggningstillgångar (maskiner och inventarier)

Granskningen har inriktats mot att bedöma om anläggningstillgångarna har klassificerats i enlighet med stadens anvisningar och god redovisningssed i övrigt samt om rutiner för inventarier efterlevs.

Sammanfattningsvis bedöms att maskiner och inventarier ej fullt ut klassificerats i enlighet med stadens anvisningar och god redovisningssed i övrigt. Stickprovskontroller bör införas för att säkerställa att stadens anvisningar för klassificering följs. Inventarieförteckningar/inventeringsintyg bör samlas in som en del av årsbokslutet.

I samband med bokslutet har de fel som uppmärksammades vid granskningen av tertialbokslut 2 korrigerats. Vidare har inventarieförteckningar samlats in från ett stort antal enheter. Dock kvarstår brister i inventarieförteckningarna och det saknas rutiner kring inventeringarna. Skolorna behöver stöd i arbetet i form av utbildning och att förvaltningen tar fram rutiner med mallar.

Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer

Gransk- ningsår	REKOMMENDATION	ÅTGÄRDAT			KOMMENTAR
		JA	DEL- VIS	NEJ	
2012	Internkontrollarbetet Nämnden internkontrollarbete är ett fortsatt utvecklingsområde. Revisionskontoret rekommenderar att nämnden involverar enheterna i risk- och väsentlighetsanalysen och breddar internrollarbetet till att omfatta både ekonomi- och verksamhet.		X		Inför 2014 har nämnden som ett första steg involverat verksamhetsavdelningarna mer i arbetet med risk- och väsentlighetsanalysen och såväl administrativa som verksamhetsprocesser har bedömts som grund för internkontrollplanen 2014. Nämndens internkontrollplan för 2014 omfattar kontroller inom väsentliga processer för såväl verksamhet och ekonomi. Kontrollerna kommer att ske mer löpande och ansvarig för kontrollen finns angivet. Tidigare administrativa kontroller har lyfts ut och ska hanteras inom internrevisionen.
2012	Behörigheter i Agresso Nämnden bör tillse att aktuella behörighetsblanketter och attestkort finns i samtliga fall samt löpande göra kontroller av upplagda, ändrade och avslutade behörigheter.	X			Rutinerna har ändrats så att de brister som revisionen påpekat har avhjälpas. Bland annat har rutinerna vid ändrad behörighet gjorts om.
2012	Skyddade personuppgifter (grundskolan) Nämnden rekommenderas att ta fram förvaltningsövergripande rutiner som stöd till skolorna. Säkerheten i verksamhetssystemet behövde också höjas.	X			Nämnden har tagit fram nya rutiner (2013-02-07) och implementerat dessa under hösten. Tillgängligheten i grundskolans verksamhetssystem har också begränsats.
2012	Granskning av beslut och delegation Nämnden bör kontrollera av att alla beslut som är fattade på delegation anmäls till nämnden.		X		Förvaltningen har ändrat sina rutiner kring anmälan av beslut enligt delegation till nämnden med anledning av revisionens påpekande. Förvaltningens enheter har också informerats om vilka ärenden som ska anmälas till nämnden och hur det ska göras. En granskning av skolornas post- och diarierutiner under 2013 (bilaga 2) visar dock att det finns fortsatta brister.
2012	Tillsynsrapporter för enskilt drivna förskolor Nämnden bör göra tillsynsrapporterna mer tillgängliga för föräldrar och allmänhet genom att lägga ut dem på stadens hemsida.		X		Ett arbete pågår med den inriktningen. Men det finns inte liknande tillsynsrapporter vad gäller tillsyn av kommunala förskolor. Det görs också kommunala inspektioner, men dessa har ett annat uppdrag är tillsynen av fristående förskolor. Alla tre perspektiven måste hanteras utifrån att medborgarna har rätt att få information om den tillsyn och inspektion som utövas.